

Pedagogisch project

Landelijke school in Rotselaar Heikant
waar kinderen leren stap voor stap,
waar elk kind met zijn talent mag groeien.

1.1. Situering van de onderwijsinstelling

Een school die kinderen wil opvoeden, kiest de waarden die ze in de school wil nastreven, rekening houdend met de huidige onderwijswetgeving. Dit alles wordt vertaald in een schooleigen pedagogisch project.

Onze school is een basisschool die behoort tot het officieel gesubsidieerd onderwijs. Het schoolbestuur is het Gemeentebestuur van Rotselaar.

Wij staan open voor alle kinderen, welke de levensopvatting van de ouders ook is.

De vrije keuze van een erkende cursus levensbeschouwelijke vakken is gewaarborgd.

Het onderwijs, dat binnen onze school door de leraren wordt aangeboden, past in het kader van richtlijnen vastgelegd door het gemeentebestuur in een door haar erkend pedagogisch project.

Dit pedagogisch project bepaalt de aard van het onderwijsaanbod binnen onze school. Van de leerkrachten wordt geëist dat ze volgens de richtlijnen van dit pedagogisch project onderwijs verschaffen. Alle andere participanten worden verondersteld dezelfde opties te onderschrijven of het pedagogisch project te respecteren.

Beslissingen inzake gemeentelijk onderwijs, rekening houdend met de vigerende onderwijswetgeving, behoren tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Het gemeentebestuur, als schoolbestuur, heeft dus een verregaande autonomie inzake vormgeving en inhoud van haar gemeentelijk onderwijs. Het pedagogisch project geeft vorm aan deze autonomie. Het is een uitermate belangrijk gegeven en een voortdurende verantwoordelijkheid van een democratisch verkozen gemeenteraad.

De school volgt de ontwikkelingsdoelen en eindtermen zoals aangereikt door OVSG.

De infrastructuur van onze school bestaat o.a. uit een multifunctionele sportzaal, uitnodigende speelplaatsen voor de kleuterschool en de lagere school, pedagogische goed uitgeruste klaslokalen, een computerklas, een aparte refter voor kleuterschool en lagere school, een personeelsruimte, een coördinatie-lokaal voor de zorgcoördinator en het CLB en een multimedialokaal.

1.2. Fundamentele uitgangspunten

We vertrekken van een aantal principiële houdingen ten aanzien van mens en maatschappij. Welk mens- en maatschappijbeeld streven wij na met de opvoeding en het onderwijs in onze school? In ons onderwijs streven we naar de realisatie van de 10 onderstaande uitgangspunten. We verwachten van de ouders die hun kinderen in onze school inschrijven, dat ze ons ondersteunen in het nastreven van deze uitgangspunten.

1. Openheid

De school staat ten dienste van de gemeenschap en staat open voor alle leerplichtige jongeren, ongeacht hun filosofische of ideologische overtuiging, sociale of etnische afkomst, sekse of nationaliteit.

2. Verscheidenheid

De school vertrekt vanuit een positieve erkenning van de verscheidenheid en wil waarden en overtuigingen, die in de gemeenschap leven, onbevooroordeeld met elkaar confronteren. Zij ziet dit als een verrijking voor de gehele schoolbevolking. Niettegenstaande elk kind verschillend is, behandelen wij iedereen op gelijke voet.

3. Democratisch

Onze school bouwt mee aan een democratische overtuiging dat verschillende opvattingen over mens en maatschappij in de gemeenschap naast elkaar kunnen bestaan. Ze geeft elk kind de kans om zijn/haar stem te laten horen.

4. Socialisatie

De school wil jongeren in harmonie leren samenleven met anderen. Ze wil ze zo leren openstaan voor meningen, leren luisteren naar elkaar en leefregels bijbrengen die het samenleven op en buiten de school bevorderen. Ze hoopt hen zo als volwaardige leden te kunnen laten deelnemen aan onze samenleving.

5. Emancipatie

De school kiest voor emancipatorisch onderwijs door alle leerlingen gelijke ontwikkelingskansen te bieden overeenkomstig hun mogelijkheden. Zij wakkert zelfredzaamheid aan door leerlingen mondig en weerbaar te maken.

6. Totale persoon

De school erkent het belang van onderwijs en opvoeding. Zij streeft een harmonische persoonlijkheidsvorming na en hecht evenveel waarde aan kennisverwerving als aan attitudevorming.

7. Gelijke kansen

Iedereen moet dezelfde kansen krijgen, niemand mag uitgesloten worden. De school treedt daarom compenserend op door bewust te proberen de gevolgen van een ongelijk sociale positie om te buigen. Ze wil een veilige omgeving creëren voor alle kinderen en hen aandacht laten hebben voor succeservaringen.

8. Medemens

De school voedt op tot respect voor de eigenheid van elke mens. Elke mens is uniek. Enkel door hiermee rekening te houden kunnen we opgroeien in een gezonde leefomgeving.

9. Europees

De school brengt de leerlingen de gedachte bij van het Europese burgerschap en vraagt aandacht voor het mondiale gebeuren en het multiculturele gemeenschapsleven.

10. Mensenrechten

De school draagt de beginselen uit die vervat zijn in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en van het Kind en neemt er de verdediging van op. Zij wijst vooroordelen, discriminatie en indoctrinatie van de hand.

Hieronder sommen we de belangrijkste aspecten uit de rechten van het kind op:

- recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst;
- recht op vrijheid van vereniging en vrijheid van vreedzame vergadering;
- geen enkel kind mag onderworpen worden aan willekeurige of onrechtmatige inmenging in zijn of haar privéleven, zijn of haar gezinsleven, zijn of haar woning, zijn of haar correspondentie, noch aan enige onrechtmatige aantasting van zijn of haar eer of goede naam;
- recht op toegang tot de massamedia; tot informatie en materiaal uit een verscheidenheid van nationale en internationale bronnen, in het bijzonder informatie en materiaal gericht op het bevorderen van zijn of haar sociale, psychische en morele welzijn en zijn of haar lichamelijke en geestelijke gezondheid;
- het recht op bescherming tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, lichamelijke of geestelijke verwaarlozing of nalatige behandeling, mishandeling of exploitatie, met inbegrip van seksueel misbruik;
- recht van een geestelijk of lichamelijk gehandicapt kind om een volwaardig leven te hebben, in omstandigheden die de waardigheid van het kind verzekeren, zijn zelfstandigheid bevorderen en zijn actieve deelneming aan het gemeenschapsleven vergemakkelijken;
- het recht op het genot van de grootst mogelijke mate van gezondheid en op voorzieningen voor de behandeling van ziekte en het herstel van de gezondheid;
- het recht van ieder kind op een levensstandaard die toereikend is voor de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling van het kind;
- het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven;
- het recht te worden beschermd tegen economische exploitatie en tegen het verrichten van werk dat naar alle waarschijnlijkheid gevaarlijk is of de opvoeding van het kind zal hinderen, of schadelijk zal zijn voor de gezondheid of lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke of maatschappelijke ontwikkeling van het kind;
- het recht op bescherming tegen het illegale gebruik van verdovende middelen en psychotrope stoffen;

- het recht op bescherming tegen alle vormen van seksuele exploitatie en seksueel misbruik;
- het recht op onderwijs. De staten verbinden zich ertoe het primair onderwijs verplicht te stellen en voor iedereen gratis beschikbaar te stellen; het onderwijs aan het kind dient gericht te zijn op:
  - het bijbrengen van eerbied voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden;
  - het bijbrengen van eerbied voor de ouders van het kind, voor zijn of haar eigen culturele identiteit, taal en waarden, voor de nationale waarden van het land waar het kind woont, het land waar het is geboren en voor andere beschavingen dan de zijne of de hare;
  - de voorbereiding van het kind op een verantwoord leven in een vrije samenleving, in de geest van begrip, vrede, verdraagzaamheid, gelijkheid van geslachten, en vriendschap tussen alle volken, etnische, nationale en godsdienstige groepen en personen behorend tot de oorspronkelijke bevolking;
  - het bijbrengen van eerbied voor de natuurlijke omgeving.
- het recht op bescherming tegen alle vormen van exploitatie die schadelijk zijn voor enig aspect van het welzijn van het kind.

1.3. De visie op basisonderwijs

Wij bouwen aan een school waar elk kind uniek is en zorgbrede kansen krijgt om, met de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplandoelen van OVSG als leidraad, zijn totale persoonlijkheid te ontwikkelen. De kwaliteit van onze school uit zich op de eerste plaats in het dagelijks pedagogisch klimaat, het samenlevingsmodel dat onze school uitbouwt, de leef- en werkcultuur die er heerst. Door het creëren van een veilig en warm pedagogisch klimaat willen we ervoor zorgen dat kinderen in een sfeer van welbevinden en betrokkenheid kunnen ontwikkelen. We houden rekening met een aantal fundamentele elementen in de ontwikkeling van kinderen.

Deze elementen situeren zich in drie domeinen:

- a. de basiskenmerken die de kern vormen:
  - het beschikken over een positief zelfbeeld;
  - gemotiveerd zijn;
  - zelf initiatief nemen;
- b. de algemene ontwikkeling dat doelen omvat van meer algemene aard zoals:
  - kunnen communiceren en samenwerken;
  - zelfstandigheid aan de dag leggen;
  - creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld;
  - zelfgestuurd leren;
- c. de specifieke ontwikkeling dat doelen omvat waarvan men de inhouden kan ordenen volgens leergebieden die in het onderwijs meer specifiek aan de orde zijn:
  - lichamelijke opvoeding;
  - muzische vorming;
  - taal;
  - wereldoriëntatie;
  - wiskunde.
  -

Deze drie ontwikkelingsdomeinen zijn geënt op “de wereld”, in zijn ruime betekenis. Het is de werkelijkheid waarin het kind gaat functioneren. Het kind leert de werkelijkheid begrijpen, wordt vaardig en ontwikkelt een positieve houding.

De kwaliteit heeft alles te maken met de fundamentele uitgangspunten die samen met de schoolgemeenschap concreet vorm krijgen. Vanuit dit pedagogisch project werkt het lerarenteam op zodanige wijze aan de realisatie van de vooropgestelde doelen, dat er recht wordt gedaan aan de kenmerken van goed basisonderwijs.

We willen een zorgzame, kwaliteitsvolle school zijn, met een goed doordacht dagelijks pedagogisch klimaat, een gedragen samenlevingsmodel en een goede leef- en werkcultuur. Kenmerken hiervan zijn:

Samenhang

- Kinderen beleven en ervaren de realiteit niet in vakjes. Doorheen de hele klas- en schoolwerking komen geïntegreerde activiteiten aan bod en moet er een horizontale en verticale samenhang zijn. Een samenhang tussen de leerinhouden van verschillende leergebieden (horizontale samenhang) en een samenhang binnen en tussen de leergroepen en de opeenvolgende klassen (verticale samenhang). De school tracht de beschikbare onderwijstijd zo concreet mogelijk invulling te geven. Waar mogelijk wordt thematisch (belangstellingscentrum) en/of projectmatig gewerkt. We trachten de inhouden van alle leergebieden te enten op de aangeboden thema's en/of projecten.
- De school creëert leersituaties die voor de kinderen herkenbaar zijn. De kinderen moeten de centrale plaats innemen. Kinderen dienen zich op de eerste plaats veilig en goed te voelen op de basisschool.
- De doelstellingen van het basisonderwijs hebben niet enkel betrekking op kennis opdoen. Ook het verwerven van inzichten, vaardigheden en attitudes met betrekking tot verschillende werkelijkheidsgebieden zijn belangrijke doelstellingen. Daarnaast dienen 'leren leren', 'probleemoplossend denken' en 'sociale vaardigheden' door de basisschool heen in verschillende leergebieden aandacht te krijgen.

Totale persoonlijkheidsontwikkeling

- Aandacht voor de totale persoonlijkheidsvorming houdt in dat het schoolteam zich beraadt over een evenwichtig vormingsaanbod en een evenwichtige activiteitenplanning én de onderwijstijd zo invult dat alle persoonlijkheidsgebieden evenwichtig aan bod komen.
- De school houdt in haar aanbod niet alleen rekening met de verschillende ontwikkelingssterreinen maar ook met de verschillen in persoonlijkheidsontwikkeling.
- Aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling impliceert een gerichtheid op individualiserend en gedifferentieerd onderwijs.
- Alle aspecten van de persoonlijkheid worden via de aangeboden vorming in hun ontwikkeling gestimuleerd en dit op evenwichtige wijze. Dit impliceert dat ook de socio-emotionele ontwikkeling voldoende vulling moet krijgen. Daarbij is de sociale interactie tussen leraren en leerlingen, en leerlingen onderling van essentieel belang. Er moet voldoende ruimte en tijd aangeboden worden om met elkaar te communiceren en samen te werken. Een open, ongedwongen sfeer met respect voor elk individu impliceert ook een respectvolle omgang met elkeen van de groep. De school streeft ernaar om bewuste leerlingen te vormen met kritische reflectie op zichzelf en de anderen. Ze biedt thematische vormingscontexten aan rond sociale verschillen en achtergronden eigen aan het milieu van de leerlingen. Ze schenkt aandacht aan sociale oriëntatie en vaardigheden in relatie met de deelleerplannen maatschappij en mens. Een concrete invulling kan gebeuren door middel van kringgesprekken, groepswerken, sociogrammen en het ontwikkelen van creatieve vermogens.

Wij streven naar een evenwichtig vormingsaanbod waarbij alle ontwikkelingsdomeinen aan bod komen. De sociale/emotionele ontwikkeling krijgt op verschillende manieren vulling:

- we werken aan sociale vaardigheden door de methodiek van de axenroos centraal te zetten
- we leren kinderen communiceren en samenwerken door het gebruik van diverse werkvormen',
- we vinden de interactie tussen leraren en leerlingen en tussen leerlingen onderling van essentieel belang,
- we hanteren een open, ongedwongen sfeer met respect voor elk individu, wat een respectvolle omgang met elkeen van de groep impliceert.

Zorgverbreding

- Een goede interactie tussen kind en leraar, die ook rekening houdt met de thuissituatie, vinden wij noodzakelijk om tot succesvolle oplossingen te komen. De principes van het **H**andelings **G**ericht **W**erken worden stelselmatig in het zorgbeleid van onze school ingevoerd.

- Zorgbreedte betekent voor ons de aandacht die we aan kinderen willen geven, en de wijze waarop we omgaan met verschillen tussen kinderen.
- De schoolteamleden stemmen hun onderwijs af op de mogelijkheden van de individuele kinderen die ze op school begeleiden. We bouwen differentiatievormen in met het oog op het ondersteunen van elk kind in zijn ontwikkelingsmogelijkheden. De school stemt het aanbod af op de individuele mogelijkheden zodat kinderen gemotiveerd zijn en bereid zijn om initiatieven te nemen. Dit draagt bij tot het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.
- We beogen soepele overgangen tussen de verschillende leerjaren d.m.v. overgangsgesprekken.
- Er is op school een cultuur van overleg tussen leerkrachten, zorgcoördinator, CLB en directie. Daarnaast streven we naar een flexibele klasorganisatie. Er wordt gesproken over de onderwijspraktijk, er wordt gereflecteerd op de eigen praktijk. Ouders worden op verschillende manieren bij het schoolleven betrokken.
- We zorgen dat kinderen zich goed en geaccepteerd voelen op school, goed functioneren en er plezier aan beleven. Dat behoort tot de essentie van zorgverbreding.
- De school hanteert instrumenten om de individuele verschillen binnen alle domeinen van de persoonlijkheidsontwikkeling te bepalen en aan te geven via een kindvolgsysteem. Dit impliceert dat de eigen werking via gerichte observaties en continue reflectiemomenten permanent wordt bijgestuurd.

Actief leren

- Actief leren is voor het kind een productief proces. Het is leren dat van het kind zelf uitgaat en door het kind spontaan als betekenisvol wordt ervaren. Het kind heeft belang bij wat het doet en gaat daarom volledig op in het anticiperen en oplossen van problemen.
- De sociale interactie tussen leraar en leerling en tussen leerlingen onderling is een essentieel onderdeel van dit interactief proces.
- Om actief leren op school te stimuleren, creëren we realistische en betekenisvolle probleemsituaties (contexten) binnen de leersituatie. Het zelfstandig en zelfsturend aspect gaan we bevorderen door strategische vaardigheden en denkhandelingen te laten ontwikkelen (leren leren) door kinderen gebruik te laten maken van naslagwerk en internet.
- Bij actief leren ligt de klemtoon eerder op het verwerken van, dan op de hoeveelheid aan leerinhouden. Kennis en inzicht zijn in die mate belangrijk dat zij gekoppeld kunnen worden aan denkhandelingen en strategische vaardigheden. Hierdoor worden ze voor het kind hanteerbaar binnen probleemsituaties en worden ze hefboomen voor actief leren en ontwikkeling.

Continue ontwikkelingslijn

- Het aangeboden onderwijs wordt zowel naar moeilijkheidsgraad als naar inhoud afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden en -behoeften van de leerlingen.
- We hebben aandacht voor 'continuïteit' binnen onderwijs. Dat betekent dat we de drempels tussen de verschillende fasen van de schoolloopbaan, tussen leergebieden (zie samenhang), tussen thuis- en schoolervaringen van de leerlingen, zo laag mogelijk maken.
- De begeleiders van het kind doorheen de basisschool moeten deze continuïteit nastreven. Voor de schoolteamleden betekent dit gelijkgerichtheid, stimuleren van een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn, afspraken maken en nakomen. Er worden concrete afspraken opgesteld i.v.m. terminologie en continuïteit binnen de leergebieden en de verschillende domeinen op klas- en schoolniveau. Via overlegmomenten worden er binnen het schoolteam gelijkgerichte afspraken gemaakt i.v.m. methodes en didactisch handelen en worden deze geëvalueerd en eventueel bijgestuurd.
- De school ontwikkelt een instrument dat de persoonlijkheidsgroei van elk kind weergeeft binnen alle domeinen tijdens de hele schoolloopbaan via het kindvolgsysteem.
- Ze ontwikkelt initiatieven om de overgang tussen kleuter en lager onderwijs, tussen lager en secundair onderwijs vlot te laten verlopen.
- De school zoekt alternatieven voor het leerstofjaarclassensysteem om leerlingen optimale groeikansen te geven .